

Jíst, fotit, milovat

Amy Ewing

Dámy a pánové, vítejte v Dublinu. Místní čas je 8:45. Zůstaňte prosím na svých sedadlech, dokud kapitán nevypne nápis ‚Připoutejte se‘.“

Cordelie si protřela oči zamlžené po bezesném letu a mžourala oválným okénkem ven na přistávací plochu, po níž se letadlo plazilo k bráně. Oblohu nad ním zakrývala chmýřovitá šedá oblaka slibující, že se mohou každou chvilku protrhnout a propustit radostné paprsky červnového slunce. V této chvíli však bylo počasí stejně pochmurné a neurčité jako její pocity.

Když na Kennedyho letišti nastupovala do letadla, byla celá rozechvělá vzrušením, ale teď když přistála v Irsku, žaludek se jí svíral pochybami. Nebyl to úlet? Ten její nápad opustit svůj domov, přátele a všechno, co v New Yorku důvěrně znala, a vydat se na celé léto na jakýsi ostrůvek na konci světa? Přitom před několika týdny, kdy se k tomu rozhodla, jí to připadalo jako úžasná příležitost.

„Potřebuješ přestávku,“ prohlásila její nejlepší kamarádka Liz, zatímco Cordelie usazená na pohovce procházela fotografie, které ten den udělala ve West Village.

„Jsem v pohodě,“ odporovala Cordelie, přestože nenašla jediný snímek, co by se jí zamlouval; jako by zapomněla úplně základy – pravidlo tří, negativní prostor, všechno, co dělá fotografii zajímavou.

„Cord, jestli se nepřestaneš mračit, už se tohodle kukuče nezbavíš. Vyprav se na nějaký ostrov,“ radila Liz. „Vypadni z New Yorku. Válet se na pláži, popíjet ovocné koktejly, to by ti pomohlo. Kdy sis naposledy užila trochu

zábavy? Anebo alespoň dělala něco, co nemá nic společného s fotografováním?“

To není fér, pomyslela si Cordelie. Liz přece ví moc dobře, jak těžké pro mě byly poslední dva roky.

Dřív si tolik věřila – Cordelie Jamesová, pouliční fotografka. Hvězda závěrečného ročníku Školy vizuálních umění. Jejím učitelem byl sám velký Philip Watson. Celé dny se potulovala s fotoaparátem po newyorských ulicích a čekala na správný moment, který by mohla zachytit a umístit na svůj populární instagramový kanál. A popularita jí přinesla finanční úspěch: v jedné galerii v Chelsea jí uspořádali výstavu a její práce tam kupovaly bohaté paničky toužící pověsit si na stěnu něco „senzačního a provokativního“. Uzavřela smlouvu na fotografickou publikaci, jmenovala se *Newyorské minuty*. Prodávала se dobře – ale další už nakladatelství neplánovalo.

A pak Cordelii zemřel otec. Její největší fanoušek a nejoohnivější zastánce. To on v ní probudil lásku k umění, podporoval její sen stát se profesionální fotografkou, nikdy ji nenutil, aby si našla „skutečnou práci“, jak pořád dokola omílala matka. Otcova náhlá smrt Cordelii těžce zasáhla. Jeden den jí esemeskou oznamoval, že má lístky na nejnovější představení na Broadwayi, a další den byl... pryč. Mozkové aneurysma ho postihlo na přednášce, přímo uprostřed úvodu do Shakespeara.

Po celé měsíce se nedokázala přinutit vzít do ruky fotoaparát. V době, kdy se konečně vynořila z oceánu smutku a začala se pomalinku vracet k normálu, se Philip přestěhoval do Chicaga, galerie se zaměřila na nové začínající hvězdy a počet jejich sledujících na instagramu se přiblížil nule. Dívala se na svět přes čočku fotoaparátu, ale *nic* neviděla.

Vytratila se z ní trpělivost. Pouliční fotografie vyžaduje především trpělivost. A taky dobrou náladu. Ovšem Cordelii se obou vlastností už po nějakou dobu nedostávalo. Cítila se jako mokrý hadr, mnohokrát vyždímaný, zmuchlaný a neužitečný.

Uposlechla Liziny rady a začala procházet dovolenkové destinace. Ale všechna ta místa na Bermudách nebo Bahamách byla příšerně drahá. Měla trochu úspor a skromné dědictví po otci, ale nehodlala vše utratit za extravagantní dovolenou.

A pak upoutal její pozornost nenápadný inzerát. *Útulná chalupa zasazená v srdci malebného Inishmore*, psalo se v něm. Zapátrala na Googlu a dozvěděla se, že Inishmore je největší ze tří Aranských ostrovů u západního po-

břeží Irska. *Ubytování zdarma a malý finanční příspěvek výměnou za péči o starší sousedku a její domácnost. Podmínkou je pobyt od 1. června do 31. srpna.*

Cordelie na inzerát bez váhání odpověděla.

Když letadlo se škubnutím dosedlo na letištní plochu, Cordeliina mysl začala ihned spřádat fantazie o úžasných životních lekcích, jakých by se jí nikdy nedostalo, kdyby zůstala v New Yorku. Ta „starší sousedka“ se její fantazii jevila jako moudrá stařenka, která vezme Cordelii pod svá křídla a bude ji povzbuzovat, stejně jako to dělal táta a jak to její matka nikdy nedokázala. Bude trávit dny toulkami po zelených irských kopcích s fotákem (nikdy předtím v Irsku nebyla, ale copak tam není všechno zelené?), spojí se se svou uměleckou duší a naseká tolik záběrů drsných scenerií, že jí bude fotografický svět ležet u nohou. A večer bude sedávat se stařenkou u krbu a vstřebávat do sebe její svérázné moudré promluvy. Vráti se proměněná. Šťastnější a smířenější se světem.

Bude to báječná zkušenost, ujišťovala se, když si odepínala bezpečnostní pás. Sáhla pod sedadlo před sebou a vytáhla pruhovanou plátěnou tašku přes rameno obsahující dvě nejcennější věci v jejím vlastnictví. Za prvé telefon, její jistící lano spojující ji s přáteli a rodinou. Vypnula režim letadlo a čekala na spojení, aby mohla napsat Liz a bratrovi.

Druhou cenností byl fotoaparát Fujifilm X100V. Malý, dokonalý pro uliční fotografování, ideální na cesty. Ale hlavně poslední dárek, který od táty dostala – měsíc před jeho smrtí.

„Neuvažuješ o tom, že by sis dopřála úplný oddech od fotografování?“ otázal se jí bratr váhavě, když mu řekla o své plánované cestě.

Jako by to bylo možné. Odjet bez fotoaparátu by znamenalo něco jako nechat doma nohu – natolik byl její součástí. A kromě toho Irsko určitě obnoví její lásku k řemeslu.

Ta myšlenka přidala Cordeliiným krokům cestou k výdeji zavazadel na pružnosti. V telefonu jí konečně píplo.

AHÓÓÓJ UŽ JSI PŘISTÁLA???

Usmála se Lizinu nadšenému přivítání.

Právě jsem vystoupila z letadla. Jdu si pro kufr.

Prý tam prší, odepsala Liz.

Cordelie se rozesmála. Liz ji přesvědčovala, že v Irsku bude určitě bez ustání lít jako z konve. Přestože to ona nasadila Cordelii do hlavy ten nápad

s dovolenou, nedokázala skrýt své zklamání, že přijde o společné výlety na pláž Jones Beach, opalování v Central Parku (jako by se Cordelie mohla kdy opálit), venkovní koncerty na SummerStage a pozorování západu slunce ze střechy jejího domu. Cordelie na oplátku upozornila Liz na všechny stinné stránky léta stráveného ve velkoměstě – dusno, vysokou vlhkost vzduchu, zápach hniјících odpadků, nepříjemné kapání z klimatizace.

Ani kapka, odepsala. Ale je zataženo.

Při čekání na kufr napsala Tobymu zprávu, že přistála, a pak si znovu prošla cestovní itinerář. Dostat se na Aranské ostrovy nebylo snadné. Nejprve se musí přemístit taxíkem do Dublinu, pak vlakem přes celou zemi do Galway a poté autobusem do Rossaveelu, odkud vyplouvá trajekt na Inishmore.

Na jeden den dost cestování a Cordelie se opět zmocnila nervozita. Ne snad kvůli cestě, co ji čekala – měla spoustu času, aby včas nastoupila do vlaku. Vždycky úzkostlivě dbala na to, aby byla všude včas, další povahový rys zděděný po otci. Tahle nervozita byla spíše radostným vzrušením, které v ní budila naděje, ba téměř jistota, že během tohoto léta se všechno změní.

Když dojela na nádraží Heuston Station, v žaludku jí kručelo hladu. S díky zaplatila taxikáři, u stánku si koupila kávu a sendvič, a sotva ho dojedla, už slyšela hlášení, že může nastoupit do vlaku. Uložila kufr na polici a pak usedla a sledovala, jak se za oknem míhá irská krajina.

Vypadala přesně tak, jak si ji představovala: svěží zelené pastviny, klikaté silničky, malé domky a šedavé obláčky rozeseté po obloze. A všude ovce. Počasí se nedokázalo rozhodnout: slunce soutěžilo s mraky o to, kdo vyhraje, takže chvílemi byl svět vyveden v kalných hnědých a zelených odstínech a hned vzápětí se rozzářil jako diamant, tráva smaragdově svítila a stromy se koupaly ve zlatě.

Cordelie instinktivně vytáhla z brašničky fotoaparát. Nechala si zalaminovat otisk tátova palce a nalepila ho na místo, kde spočíval její palec, když si přidržela fotoaparát u obličeje. S povzdechem po nálepce přejela prstem.

O chvílku později jí v telefonu vyskočil obrázek od Tobyho. Usmála se při pohledu na tváře neteře a synovce. Dokonalý timing.

Miles s brýlemi a miniafrem rámuujícím obličej, Grace s jemnými rysy a vlasy spletenými do copánků. Cordelie si říkala, jak dlouho jí ten účes asi ještě vydrží. Neteř pomalu vyrůstala z dětských střevíčků a mířila k pubertálním dredům.

Grace s Milesem říkají, že se jim stýská po tetě Cordie!

Pověz jim, aby přes léto přestali růst, odepsala. Grace už je tak velká!

Roste jako z vody, napsal Toby. Nikki tě zdraví.

Poslal jí další foto, tentokrát sebe s manželkou, krásnou černoškou s box copánky volně splývajícími podél obličej, se širokým úsměvem, avšak lehkou únavou v očích. Toby naplánoval, že budou komunikovat hlavně množstvím obrázků, jako by tři měsíce v Irsku představovaly deset let na jiné planetě, ale nyní mu za to Cordelie byla vděčná.

Tři měsíce v nové zemi. Cordelie nedokázala uvěřit, že se opravdu pustila do toho dobrodružství.

Alison Murphyová jí zaslala seznam povinností a připojila k němu svoji fotografii. Byla to hezká žena v Cordeliině věku – blízko třicítky – s hustými kaštanovými vlasy, pihovatou tváří a širokým úsměvem. Provozuju v Kilronanu penzion Tigh na Mara, napsala, když ji Cordelie žádala o podrobnější informace. V letních měsících mám plné ruce práce, takže se moc často nedostanu domů. Potřebuji, aby v chalupě někdo bydlel a postaral se o babičku, kdyby něco potřebovala. Brzy jí bude osmdesát a nelíbí se mi představa, že by jí nebyl nikdo nablízku. Pošta jí chodí do chalupy, takže bych byla vděčná, kdybys jí ji nosila do jejího domku. Pak bych po tobě chtěla, abys udržovala chalupu v čistotě a vypomohla babičce. Jmenuje se Róisín.

Róisín se zřejmě vyslovuje Rošín – Cordelie si to bude muset vyhledat.

Nicméně její povinnosti se zdály být vcelku jasně vymezené. A ve zbylém čase se může toulat s fotoaparátem po ostrově. Její práce se obvykle zaměřovala na lidi a život ve velkoměstě, ale trocha změny neuškodí. Možná v sobě odhalí netušenou zálibu v krajině fotografii.

Jízda autobusem byla méně příjemná než cesta vlakem. Nadskakoval a zmítal sebou v ostrých zatáčkách. Projížděli prostými irskými předměstími, silnice se zdály stále užší a bylo s podivem, že se na ně tak velké vozidlo vůbec vejde.

Než došla ke trajektu, mraky ohlašovaly v souboji se sluncem vítězství. Nastoupila na loď po boku vysokého muže s lesklými černými vlasy a modrýma očima, hovořícího do telefonu tlumeným, rozzlobeným hlasem. Cordelie zachytila slova: „Říkal jsem, že to udělám. Tati, to ti nestačí?“ Pak vyšel po schodech na horní palubu. Píchlo ji u srdce – co by dala za to, kdyby se mohla zase pohádat s tátou a slyšet v telefonu jeho hlas. Našla si sedadlo a hleděla na vzdouvající se vlny, ocelově šedé a temně modré.

Plavba trvala asi hodinu a Cordelie si dopřála v kavárně na palubě další kávu. Zmocňovala se jí únava z časového rozdílu, zavírala se jí víčka a mozek se halil do mlhy. Doufala, že dnes se od ní ještě žádná práce neočekává. Začal padat drobný déšť a kreslil na vlnách půvabné vzory, ale když trajekt přistál v přístavu v Kilronanu, déšť zeslábl v jemné mrholení.

S bušícím srdcem se postavila do řady a čekala, až bude moci vystoupit z lodi. Alison slíbila, že ji vyzvedne. Když Cordelie kráčela dolů po přistavním můstku, spatřila toho černovlasého muže scházet z horní paluby, telefon pořád u ucha.

Vystoupila na betonové molo a zamířila k parkovišti plnému aut. Kilronan bylo největší město na ostrově, ale to nic neznamenovalo. Přístav obklopovalo několik pestře natřených domů, ve žlutých a růžových barvách. Na jedné kamenné budově byl velkými bílými písmeny vyvedený nápis Aran Sweater Market.

Přístav vypadal právě tak malebně, jak Cordelie doufala, a hemžilo se v něm lidmi. *Vidiš, Liz?* pomyslela si vítězně. Tohle je dokonalé. Před budovou obchodu se svetry se bavily dvě ženy a u vchodu čenichal hnědý psík. O fasádu růžového domu se opíral nějaký mladík a kouřil cigaretu.

Konečky prstů ji svědily vzrušením. Sáhla do tašky, aby vytáhla fotoaparát. Tohle je ten přelomový okamžik. Její styl se změní, cítila to.

Zatímco se chystala zavěsit si fotoaparát na krk, ukročila kousek doleva, aby získala lepší záběr na ty dvě ženy. V rozčilení ale opomněla zkontrolovat, kam se posouvá, a srazila se s osobou za sebou. S hrůzou, jako ve snu, sledovala, jak jí fotoaparát vyklouzl z ruky, dopadl na beton, jednou, dvakrát se převrátil, až skončil objektivem dole na cementu.

„Dávejte si pozor,“ zamumlal ten černovlasý chlap, protáhl se kolem ní, aniž jí věnoval jediný pohled, ten pitomý telefon pořád přilepený k uchu.

Cordelie na okamžik nemohla ohromením ze sebe vydat ani slovo. Konečně se nadechla a zakřičela: „Hej!“ Jenže chlapík byl pryč, ztratil se v davu

odcházejících z přístavu. Cordelie si dřepla, aby zachránila svůj nejcennější majetek před nohami stovky turistů, a něžně ho sevřela v dlani jako ptáče vypadlé z hnízda.

Obrátila ho. Srdce se jí zastavilo a před očima se jí zatmělo.

Čočka praskla.

Cordelie si ji přiložila k oku a zoufale si přála, aby byla v pořádku. Ale ať se snažila zaostřit, jak chtěla, nešlo to. Všechno bylo rozmazané, beztvaré.

Fotoaparát byl rozbítý.

Přeložila Bohumila Fatzinek Kučerová